

Veliko zavzetosti pri premagovanju težav

V Portorožu je bil od 26. do 28. marca seminar, ki ga je pod naslovom »Mesto in vloga ZSMS« organizirala občinska konferenca ZSMS Ljubljana Center. Udeležilo se ga je okoli 250 mladih iz naše občine. Vabilu pa so se odzvali in mladim posredovali svoja znanja in spoznanja Franc Šetinc, Marjan Rožič, Darja Colarič, Milica Ozbič, Majda Poljanšek, Janko Rednak, Staš Olup, Alojz Šket, Franc Možina, Jože Slejko, Franc Novak in Katja Bašič.

Seminar ni bil namenjen reševanju obstoječe problematike na posameznih področjih življenja in dela, ampak je imel namen izpostaviti jo in začrtati aktivnosti, s katerimi jih bomo pri nadaljnjem delu reševali in morda tudi rešili.

Poglejmo si поблиže teme seminarja. Konferenca mladih delavcev je spregovorila o zaposlovanju, izobraževanju, o stanovanjski problematiki, skratka o družbenoekonomskem položaju mladih. Mladi, organizirani v konferenci mladih iz krajevnih skupnosti in v konferenci mladih v vzgoji in izobraževanju, pa so razčlenjevali problematiko mladinske delinkvence. Sobota je bila namenjena samoupravnim potem reševanja aktualne družbenoekonomske problematike, aktualnim nalogam mladinske organizacije in pripravam na XI. kongres ZSMS, usmerjenemu izobraževanju, preživetju prostega časa mladih v krajevnih skupnostih, organiziranosti, oblikam in metodam dela mladinske organizacije. V nedeljo pa so posvetili pozornost aktualni družbenopolitični situaciji in delovanju delegatskega sistema.

Šole in združeno delo z roko v roki

Omenili smo tri pomembna področja, ki se kako zanimajo mlade in ki so drugo z drugim tesno povezana. V tem smislu so mladi tudi govorili. Namreč, mlad človek se mora najprej izobraziti, zato se izobražuje v šolah. Da bi si zagotovil potrebno socialno osnovo, si poišče, če se le da, štipendijo. Ko konča šolanje, se zaposli, če ima seveda srečo. Sledi obdobje, ko razmišlja o tem, da bi si ustvaril družino. Slediti želi pogovoru »najprej štalca, potem kravca«, pa mu največkrat ne uspe. Stanovanj za mlade družine ni, še manj pa za posameznike. Gre skratka za tesno povezana področja in ni malo tistih, ki se jim zatika prav povsod.

Delno bo problem prav gotovo rešilo usmerjeno izobraževanje z velikim posluhom organizacij združenega dela zanj. Zavedati se moramo, da usmerjeno izobraževanje ne obsega le klasičnega, v šolah organiziranega izobraževanja, ampak tudi tisto, ki ga izvajajo temeljne organizacije združenega dela bodisi same ali v sodelovanju z izobraževalnimi organizacijami. Da ne bo tudi v prihodnje prihajalo do razhajanja med kadrovskimi potrebami združenega dela in poklici, za katere izobražujejo vzgojnoizobraževalne organizacije, moraj le-ti sodelovati z roko v roki. Združeno delo mora zato organizirati tisto izobraževanje, ki ga potrebuje. Pozitiven vpliv združenega dela se je v prvem letu usmerjenega izobraževanja že pokazal. Žal pa ne moremo biti zadovoljni z izobraževanjem ob delu in iz dela. Na tem področju je namreč moč zaslediti močan padec. Je temu vzrok dobro izpeljano usmerjeno izobraževanje ali nepravilen odnos združenega dela do te vrste izobraževanja?

Z dobrim kadrovskim načrtovanjem, z izpopolnjevanjem samoupravnega sporazuma o letnih planih zaposlovanja, bomo prav gotovo dosegli tudi uresničevanje štipendijske politike in preprečili, da bodo štipendisti po končanem šolanju ostali brez zaposlitve.

Tudi od zakona o stanovanjskem gospodarstvu mladi veliko pričakujejo, predvsem tisti, ki se kljub visokim stanarjem stiskajo v neprimeren podnajemniških luknjah, ki so si ustvarili družino, pa nimajo možnosti dokopati se do družbene strehe nad glavo, in tisti, ki bi si radi sami kupili stanovanje. Dejstvo je, da so mladi na vseh teh smereh zagotovitev strehe nad glavo nekako »nezanimivi za družbo«. Za podnajemniško stanovanje morajo plačevati skorajda tri četrtine osebnega dohodka, za pridobitev družbenih stanovanj ali za kredite pa ne izpolnjujejo pogojev, predvsem se zatakne pri pogoju delovne prakse.

Kje so mladi komunisti?

Eden najbolj zanimivih in plodnih pogovorov na seminarju je bil prav gotovo pogovor mladih iz krajevnih skupnosti s sekretarjem občinske konference socialistične zveze Jan-

kom Rednakom. V krajevnih skupnostih je namreč veliko problemov, sedaj se je poleg drugih pojavil tudi finančni. Mladi imajo na terenu veliko elana, veliko želja za delom, nemalokrat pa pride do nerazumevanja starejših, do kratkega stika med posameznimi družbenopolitičnimi organizacijami in mladinsko organizacijo. Razen v redkih primerih socialistična zveza nima pravega posluha in mentorskega odnosa do mladine. Dejstvo je, da se mladi polnoštevilno udeležijo v krajevnih skupnostih vseh konkretnih akcij, kot so akcije ob uvedbi samoprispevka III, Ljubljana '82, volitve, razne kulturne prireditve, delovne akcije, da pa nimajo posluha za tekoče, navzven manj vidne naloge. Bolj kot doslej moramo zato mladinsko organizacijo vključiti v celotno družbenopolitično delo krajevnih skupnosti in v celoten sistem delegatskih odnosov. Večjo vlogo kot doslej morajo odigrati mladi komunisti, ki so doživeli kritiko od malodane vseh mladincev, prisotnih na omenjenem pogovoru.

Precej mladih zaide na stranpota

O mladinskem prestopništvu so se člani konference mladih v krajevnih skupnostih in konference mladih v vzgoji in izobraževanju pogovarjali s Katjo Bašičevo z republiškega sekretariata za notranje zadeve. Povedala je, da se kar tretjina kaznivih dejanj mladoletnikov v Sloveniji zgodi v

Ljubljani. Zaskrbljujoče dejstvo je, da je med mladimi vedno več nasilnega vedenja, to je brutalnih napadov, včasih pa s svojimi dejanji celo ogrožajo življenje ljudi.

Seveda si ob tem takoj zastavimo vprašanje, kaj pripelje mladega človeka na pot kriminala. Katja Bašič je opozorila, da urbanizacija in industrializacija sami po sebi še ne povzročata prestopništva, da pa so posledice obeh pojavov pogosto vzrok, da tako mladi kot tudi starejši stopijo na kriva pota. Moderna naselja prinašajo odtujitev, ljudje se med seboj ne poznajo več tako kot včasih in se zato med sabo tudi manj družijo. Tudi starši so zaradi prezaposlenosti precej zdoma in se ne posvečajo otroku toliko, kot bi le-ta potreboval. Zanimivo je, da je največ mladih prestopnikov doma iz tako imenovanih popolnih družin, torej iz družin, kjer otrok živi z materjo in očetom. Katja Bašič je opozorila mlade, da bi svojim vrstnikom, ki stopajo na stranpota, največkrat lahko pomagali prav oni in da mladinska organizacija do zdaj ni naredila veliko.

Oktobra bo kongres ZSMS v Novem mestu

V soboto dopoldne sta udeležencem seminarja spregovorila o predkongresnih pripravah ZSMS predsednica RK ZSMS Darja Colarič in podpredsednik Bojan Fink.

Gradivo za kongres obsega programske usmeritve, katerim bodo dodali kratko resolucijo in predlog statutarne spremembe. Programska usmeritev je analitičen prikaz dela mladinske organizacije in obsega štiri poglavja:

- družbenoekonomska protislovja socialistične samoupravne družbe, specifičen družbeni položaj mladih in dejavnost ZSMS

- ZSMS v boju za razvoj političnega sistema socialističnega samoupravljanja

- za ZSMS kot najširšo fronto mlade generacije

- ZSMS v boju za uveljavljanje ostalih, za mlado generacijo pomembnih družbenih interesov.

Kongresno gradivo je vsebinsko precej zahtevno. Darja Colarič je povedala, da naj bi prav zato bil ta dokument le osnova za to, da bi si vsaka osnovna organizacija izdelala svoje programske usmeritve, nekakšen »lasten kongresni material«. V njem naj bi izdelali prednostne naloge glede na svoje pogoje dela in razmere, v katerih delajo in živijo njihovi mladinci.

Razprava o osnutkih kongresnih dokumentov bo trajala do mladinske poletne politične šole, ki bo nekakšen zaključek prvega kroga obravnav teh dokumentov. Prav zato bo MPPŠ letos nekaj prej kot prejšnja leta, namreč konec junija ali v začetku julija. Kongresne dokumente pa bodo obravnavali tudi brigadirji in vseh petih republiških in petih zveznih mladinskih delovnih akcijah, ki bodo to poletje potekale v Sloveniji.

Darja Colarič je povedala, da bo mladinski kongres stal 600 milijonov starih dinarjev. Čeprav se morda sliši veliko, pa so se slovenski mladinci letos pri pripravah na kongres vedli zelo stabilizacijsko. Delegati bodo stanovali v dijaškem domu v Novem mestu. Ne bodo dobili ne značk in ne torbic. Značke bodo zamenjali precej cenejši plastični emblemi, namesto torbic pa bodo dobili štiri knjižice s področja marksizma, delovanja delegatskega sistema in dela mladinske organizacije.

Poudarki iz pogovora Franca Šetince z mladimi iz občinske konference ZSMS Center

Na vprašanje, ali se strinja s kriteriji za sprejem v ZK, je Franc Šetinc te kriterije označil kot dobre, vendar pa jih po njegovem mnenju slabo uporabljamo. »Ne bi mogli reči, da je v Zvezi komunistov Slovenije preveč članov, saj 5 odstotkov vsega prebivalstva Slovenije res ni velik odstotek. Smo pa ena redkih partij v svetu, ki se lahko pohvali, da ima dovolj podmladka. Tako na zahodu kot na vzhodu se pritožujejo, da v svojih vrstah nimajo dovolj mladih. Vprašanje pa je, kakšna je kvaliteta članstva.

Pri kriterijih za sprejem bi morali upoštevati predvsem aktivnost. Pri nas ni mogoče, da bi se kdorkoli opravičeval, da ni imel možnosti za delo. Lahko je dejaven v delegaciji, v delavski kontroli ali pa, na primer, v mladinski organizaciji. Pri sprejemu ni dovolj, da ga vprašamo, ali je dober delavec in če sprejema program zveze komunistov. Vprašati ga moramo, če je delal v množičnih družbenopolitičnih organizacijah in v samoupravnih organih.

»Ne mislim, da bi se moral nekdo iz druge republike prilagoditi našim razmeram tako, da bi prevzel naš jezik in našo kulturo, saj bi bila to nacionalistična politika. Vsak naj ohrani svoj jezik in kulturo, hkrati pa mora spoštovati tudi jezik in kulturo okolja, kamor se je preselil. Nikoli nismo zahtevali, da bi moral vsak govoriti slovensko. Terjamo pa, da govori slovensko na primer učitelj, ki uči v naših šolah in vsi tisti, ki na svojem delovnem mestu občujejo z ljudmi. To pa ni nikakršen nacionalizem ali šovinizem,« je dejal Franc Šetinc.

Med udeleženci seminarja za mlade iz občine Center sta bila tudi Marjan Rožič in Franc Šetinc.